

СЪЮЗ НА ПИВОВАРИТЕ
В БЪЛГАРИЯ

БЪЛГАРСКА ТЪРГОВСКО-
ПРОМИШЛЕНА ПАЛАТА

БЪЛГАРСКА СТОПАНСКА КАМАРА

ДО
ПРЕДСЕДАТЕЛЯ
НА КОМИСИЯТА ПО
БЮДЖЕТ И ФИНАНСИ
КЪМ НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ
Г-Н ПЕТЪР ДИМИТРОВ

КОПИЕ: ДО
МИНИСТЪРА НА ФИНАНСИТЕ
Г-Н ПЛАМЕН ОРЕШАРСКИ

Относно: Законопроект на Закона за акцизите

Уважаеми господин Председател,

На 19.09.2005 г. Народното събрание на Р България прие на първо четене Законопроект на Закон за акцизите (ЗА). Законопроектът е неколккратно обсъждан на работни срещи, организирани от Министерство на финансите (МФ) с участието на техни експерти и представители на сдруженията на предприятия, производители и вносители на акцизни стоки. По пътя на диалога и изградените отношения на професионално сътрудничество между администрацията и представителите на бизнес-организациите в Законопроекта за акциза намериха приложение редица предложения, внесени от страна на икономическите оператори и тяхните представителни сдружения. Предвид ускорените срокове за приемането на Закона за акциза обаче останаха и текстове, които не са прецизирани и имат твърде спорно съдържание и характер. Въпреки препоръките и предложенията за постигане максимална яснота, конкретика и изчерпателност на законовите разпоредби, част от текстовете, регламентиращи задължения и процедури за лицата, попадащи в приложното поле на законопроекта, са бюрократично утежнени, неясни и несъобразени с предлагания от вносителя срок за влизане в действие на закона и подзаконовите актове към него.

В тази връзка с настоящето писмо изразяваме нашето експертно становище и предложения, като се надяваме, че народните представители от Комисията по

бюджет и финанси ще обърнат специално внимание на коментираниите от наша страна въпроси, за да се приемат законови разпоредби, които ще са работещи и нямат да доведат до сътресения в дейността на задължените по ЗА лица.

1. Задължение за лицензиране на акцизни складодържатели

Законопроектът на ЗА предвижда възможност производителите и вносителите на акцизни стоки да получат лиценз за производство, складиране, получаване и изпращане на акцизни стоки под режим “отложено плащане на акциз”. Този режим може да се прилага само от лицензирани складодържатели. На практика това означава, че производителите и вносителите на акцизни стоки следва да получат лиценз за всеки обект (завод, склад), в които се съхраняват акцизна продукция и стоки, които да бъдат регистрирани като акцизни складове.

Процедурата за лицензиране, редът и условията за издаване на лиценз са разписани в глава IV, раздел II, чл.чл. 46 – 55. От разпоредбите на чл. 48 е видно, че документите, необходими за издаването на лиценз за управление на акцизен склад са двадесет и два на брой, като част от тях (напр. чл. 48, ал. 1, чл. 48, ал. 2, т. 13 и пр.) са сложни, свързани с допълнителни разходи и дълготраещи процедури за тяхното издаване/изработване, което ще създаде сериозни затруднения за лицата, подаващи заявления за издаване на лиценз за управление на акцизен склад. Допълнителни компликации ще възникнат и от новото администриране на счетоводната документация на лицензираните складодържатели след влизането на закона в сила, тъй като за всеки акцизен склад следва да се води отделна аналитична отчетност за наличните количества акцизни стоки, както и да се прави отделно обезпечение за дължимия акциз върху тези стоки.

Поради тези причини и съобразно духа и философията на Закона за ограничаване на административното регулиране и административния контрол върху стопанската дейност (обн. ДВ бр. 55 от 17.06.2003 г., изм. и доп. ДВ бр. 59 от 1.07.2003 г.) считаме, че следва съществено да се облекчи процедурата за издаване на лиценз за управление на акцизен склад, както и срокът по чл. 49, ал. 1 за разглеждане на заявлението по чл. 48 да се намали на 1 месец.

Съгласно така внесенения законопроект, прилагането на ЗА ще бъде блокирано и от въвеждането на т. нар. “придружителен административен документ” по чл. чл. 68 – 76. Съгласно чл. 72, ал. 2 “Образецът, формата и реквизитите на придружителния административен документ се определят с правилника за прилагане на закона”, който правилник по смисъла на параграф 4 от Преходните и заключителни разпоредби на законопроекта ще бъде издаден до 6 месеца от обнародването на ЗА в “Държавен вестник”. В тази връзка следва да се предвидят срокове в преходните и заключителни разпоредби, които не биха създали правен вакуум и колизия в правоприлагането на ЗА.

2. Обезпечение на дължимия акциз за продукцията/стоката в склада

Съгласно глава V, раздел I от Законопроекта в чл. 78 се изисква складодържателят да обезпечи акциза за стоките/продукцията в акцизния склад. Проектът предвижда размерът на обезпечението да се определя като сума от:

- **30%** от средномесечния размер на акциза за произведените и/или складираните стоки, определено на база 12 месеца;
- **150%** от средномесечния размер на дължимия акциз (за стоки, напуснали склада или освободени за потребление), определено на база 12 месеца;

- **20%** от средномесечния размер на акциза за стоките, които се движат под режим “отложено плащане на акциз” (т.е. излезли от склада, но предназначени за други акцизни складове).

Този начин на формулиране на обезпечението е спорен и неясен. Една и съща стока в рамките на един период (месец) може да бъде налична, в движение, и освободена за потребление. Това означава на практика, че следва да бъде направено обезпечение в размер на 200% дължим акциз за стоките. По време на предварителните обсъждания на Законопроекта експертите на Министерство на финансите и Дирекция “Митници” изразиха становище, че за акцизна стока/продукция следва да се прави едно обезпечение (20%, 30%, или 150%), като размерът на обезпечението се определя в зависимост от състоянието, в което стоката се намира (складиране, движение, освободена за потребление).

В тази връзка предлагаме законовата разпоредба на чл. 78, ал. 1 от Законопроекта за акциза да се формулира ясно и коректно, както и да се намали размерът на обезпечението. Прецизираната редакция на текста следва ясно да регламентира, че за една стока в рамките на 1 период (месец) се прави обезпечение само на едно от основанията. При определяне базата за обезпечението не е ясно дали се имат предвид 12 предходни или 12 следващи месеца (на база прогнозни данни) и дали размерът на обезпечението ще следва да се изчислява в началото/края на всеки месец. Чл. 81 от глава “Обезпечения” отново препраща към Правилника за прилагане на ЗА - §4 от ПЗР на Законопроекта, което ще доведе до вече коментираните по-горе проблеми по прилагането на закона.

2. Документиране

В глава VI “Документация и отчетност” на Законопроекта за акциза с чл.84, ал. 1 се въвежда задължение за издаване на акцизен данъчен документ от лицензираните складодържатели. Законовият запис обаче не дава никаква яснота с какъв документ и по какъв начин складодържателят ще прехвърли сумата на данъка на купувача, или продавача на стоката, както и как последният ще включи сумата на акциза в базата за начисляване на ДДС. Необходимостта от издаване на акцизен документ, отделно от фактурата, ще наложи промени и в използваните счетоводни програмни продукти (софтуери). В тук обсъждания Законопроект за акциза обаче липсват законови записи относно задължителните реквизити и форма на този документ. Не е ясно конкретното предназначение на “акцизния данъчен документ” (вероятно той единствено ще служи за документиране на възникналото задължение за заплащане на акциз от складодържателя, който ще е задължен не само за своите стоки, но и за чужди стоки в неговия склад). **Отново формата, реквизитите и начинът на използването на “акцизния данъчен документ” ще се уточнят с Правилника за прилагане на ЗА, което на практика ще възпрепятства прилагането на Закона до обнародването в ДВ на Правилника за неговото прилагане.**

В глава VI с чл. 88, ал. 1 от Законопроекта за акциза се въвежда задължение за водене на регистър “Дневник на складовата наличност”. Липсва яснота за формата и информацията, която ще съдържа регистърът, както и за изискванията за воденето му и интегрирането му с останалата счетоводна информация и регистри.

Имайки предвид гореизложените аргументи, предлагаме в законопроекта да се конкретизират текстовете по визираната данъчна документация.

3. Преходни и заключителни разпоредби на ЗА

Особено безпокойство в задължените по смисъла на законопроекта на Закон за акциза лица бъдат разпоредбите на § 11 от ПЗР, където е посочено, че законът влиза в сила от 1 януари 2006 г. **Предвид вече направените коментари и изразено становище, предлагаме законодателят да предвиди поне шестмесечен срок между приемането на закона и влизането му в сила.** Този разумен отлагателен срок се налага от редица причини, свързани както с административния капацитет, касаещ изработването, обсъждането и приемането на адекватна подзаконова уредба, така и с обективните възможности на задължените по смисъла на ЗА стопански субекти. Както вече беше коментирано, редица неясни текстове се очаква да бъдат допълнени с Правилника за прилагане на закона, както и с др. подзаконови актове. В тази връзка липсата на обнародван Правилник за прилагане на ЗА след влизането на закона в сила ще доведе до сътресения в редица икономически сектори на страната..

По повод на изразеното от наша страна становище по ЗА и намиране на балансирано и работещо законодателно решение по коментирания проблем, предлагаме в оперативен порядък да се проведе работна среща с представители на Комисията по бюджет и финанси на 40-то НС, Министерство на финансите, Агенция “Митници” и с участието на представители на заинтересованите сдружения на производители и търговци на акцизни стоки. Надяваме се, че само по пътя на диалога и доброто сътрудничество между заинтересованите държавни институции и бизнеса ще се постигне изработването на работещ, съобразен с достиженията на европейското право и адекватен на българската бизнес-среда Закон за акциза.

С уважение:

Владимир Иванов

Председател
на СПБ

Божидар Божинов

Председател
на БТПП

Божидар Данев

Председател
на БСК